

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 849/2016-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. novembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, L. Novomeského 25, Pezinok, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaniach vedených pod sp. zn. 5 Co 522/2014 a sp. zn. 5 Co 523/2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. augusta 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, L. Novomeského 25, Pezinok, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 5 Co 522/2014 a sp. zn. 5 Co 523/2014 (ďalej aj „napadnuté konania“).

Zo sťažnosti, ako aj z vyžiadaného spisového materiálu krajského súdu vyplýva, že sťažovateľ v procesnom postavení navrhovateľa bol účastníkom konania vedeného Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 22 C 8/2007 o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, pričom jeho návrh bol rozsudkom súdu prvého stupňa z 5. mája 2014 zamietnutý ako nedôvodný. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, ktoré je (bolo) predmetom napadnutého konania krajského súdu vedeného pod sp. zn. 5 Co 522/2014. V napadnutom konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 523/2014 krajský súd na odvolanie sťažovateľa preskúmaval uznesenie súdu prvého stupňa č. k. 22 C 8/2007-325 z 13. februára 2014, ktorým bola sťažovateľovi uložená poplatková povinnosť za odvolanie v sume 20 €.

Ústavný súd zistil, že krajský súd v zásade bezprostredne po podaní sťažnosti ústavnému súdu rozsudkom z 29. septembra 2015 obe odvolaniami sťažovateľa napadnuté rozhodnutia súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Okresný súd Bratislava I predložil spis č. k. 22 C 8/2007 spolu s predkladacou správou porušovateľovi dňa 06. 08. 2014.

Porušovateľ neumožnil sťažovateľovi nahliadnutie do spisu č. k. 22 C 8/2007, hoc o tom sťažovateľ vyslovene opakovane žiadal (vid'. prílohy a spis).

Vzhľadom k tomu, že porušovateľ je v oboch konaniach stále nečinný, o vec sa nezaujíma, ignoruje zásadu rýchlosti súdneho konania o odvolaní, tak sťažovateľ podal listom zo dňa 14. 07. 2015 sťažnosť na prietahy predsedovi Krajského súdu v Bratislave (príloha č. 6).

Lustráciou v info kancelárii Krajského súdu v Bratislave dňa 06. 08. 2015 bolo zistené, že aj napriek sťažnosti na prietahy porušovateľ nevytýčil doposiaľ termín

pojednávania, resp. verejného vyhlásenia rozsudku, teda stav právnej neistoty sťažovateľa o výsledok odvolacích konaní trvá v čase podania tejto ústavnej sťažnosti už viac ako 1 rok -čo je z ústavného hľadiska neprijateľné a neakceptovateľné, pričom sa jedná o odvolacie konanie v kompenzačnom konaní, ktoré dľa judikatúry ESLP má byť ako celok spravidla rozhodnuté do 11 mesiacov, včítane lehoty na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na ústrednom orgáne štátu.

Sťažovateľ k prietahom a porušeniu primeranej lehoty v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru neprispel, má záujem na rýchlom prejednaní veci a rozhodnutí o ním podaných odvolaniach.

Dľa judikatúry ESLP o účinný prostriedok nápravy sa jedná v prípade, že je poškodenej osobe priznaná primeraná výška zadosťučinenia na základe rozhodnutia súdu, ktoré je rýchle, dostatočne odôvodnené a vykonané bez prietahov.

Ku dňu podania tejto ústavnej sťažnosti porušovateľ nekoná efektívne, nekoná sústredene, nekoná v súlade s ustanovením § 6 O. s. p. (porušuje zásadu rýchlosti súdneho konania), čo má a malo za následok, že ochrana práv sťažovateľa v dôsledku neefektívneho konania, nečinnosti porušovateľa nedosiahla požadovanej kvality a rýchlosti rozhodnutí vo veci samej a to v súlade s konštantnou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva.

Ergo ochrana základných práv sťažovateľa nie je vinou porušovateľa rýchla a účinná.

Sťažovateľ k neefektívnemu a nesúrodému, nekoncentrovanému konaniu a nečinnosti porušovateľa v oboch odvolacích konaniach neprispel.

Stav právnej neistoty sťažovateľa o výsledok konania stále trvá a to už viac ako 1 rok, čo v dôsledku porušenia primeranej lehoty v kompenzačných konaniach a konaniach o odvolaní potom čo mu bola odňatá možnosť riadne konať pred súdom nezákonným a protiústavným postupom okresného súdu (dľa právneho názoru sťažovateľa ide o reakciu okresného súdu na sťažnosť na prietahy - riešené aj cestou ústavného súdu) nie je súladné s konštantnou judikatúrou ESLP, nie je súladné s čl. 6 ods. 1 cit Dohovoru.“

Sťažovateľ sa na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti domáha, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že postupom krajského súdu v napadnutých konaniach bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 48

ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikáže krajskému súdu konať v napadnutých konaniach bez zbytočných prietahov, prizná sťažovateľovi finančné zadostučinenie v sume 2 250 €, ako aj úhradu trov právneho zastupovania v konaní pred ústavným súdom v sume 294,08 €.

Pred predbežným prerokovaním veci sa po predchádzajúcej výzve ústavného súdu k sťažnosti vyjadril predseda krajského súdu v prípise sp. zn. Spr. 3514/16 z 5. októbra 2016, v ktorom uviedol:

„Dňa 05. 10. 2016 som požiadal [REDAKOVANÉ], predsedu senátu 5Co, o vyjadrenie k podanej ústavnej sťažnosti. Tento vo svojom vyjadrení skonštatoval, že v uvedenej právnej veci Krajský súd v Bratislave rozhodol rozsudkom sp. zn. 5 Co/522/2014, sp. zn. 5 Co/523/2014 zo dňa 29. 09. 2015, ktorý bol dňa 05. 11. 2015 odoslaný spolu so súdnym spisom sp. zn. 22 C/8/2007 Okresnému súdu Bratislava I.“

Návrh bol pôvodne pridelený sudcovi Ľubomírovi Dobríkovi ako sudcovi spravodajcovi. Následne po prerozdelení vecí bol 14. septembra 2016 pridelený sudcovi Ladislavovi Oroszovi ako sudcovi spravodajcovi.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd je podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011). Z obsahu sťažnosti v posudzovanej veci, najmä označenia odporcu, ktorým je odvolací súd, a jej petitu, v ktorom sťažovateľ požaduje vyslovenie

porušenia v sťažnosti označených práv výlučne postupom krajského súdu v konaniach sp. zn. 5 Co 522/2014 a sp. zn. 5 Co 523/2014, vyplýva, že napáda len postup krajského súdu v odvolacom konaní.

Aj keď dĺžka napadnutého konania (viac ako jeden rok) by mohla signalizovať, že v ňom dochádza k priet'ahom, nemožno len na základe tejto skutočnosti vyvodiť záver, že postupom krajského súdu došlo k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z judikatúry ústavného súdu totiž vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd zistil, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

Pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa ústavný súd zohľadňoval aj charakter odvolacieho konania, v ktorom je úlohou odvolacieho súdu preskúmanie odvolaním namietaného postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa. Skutočnosť, že v posudzovanej veci nedošlo dosiaľ k fakultatívnemu nariadeniu pojednávania, resp. k iným úkonom zistiteľným z pohľadu sťažovateľa, ešte sama osebe neznamená, že odvolací súd je vo veci úplne nečinný. Ústavný súd aj preto dospel k záveru, že dĺžku odvolacieho konania od predloženia veci odvolaciemu súdu (podľa vyjadrenia sťažovateľa 6. augusta 2014, pozn.) do podania jeho sťažnosti ústavnému súdu (13. augusta 2015, pozn.) nemožno bez ďalšieho označiť ako zjavne neprimeranú, ktorá by sama osebe mohla založiť záver o porušení jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Navyše v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci treba vziať na zreteľ aj skutočnosť, že vec bola meritórne rozhodnutá krajským súdom 29. septembra 2015, čím došlo k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa. Z uvedeného vyplýva, že v čase rozhodovania ústavného súdu už nemožno krajský súd považovať za porušovateľa základného práva sťažovateľa

na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, a taktiež je vylúčené, aby ústavný súd v právoplatne skončenej veci krajskému súdu uložil povinnosť konať bez zbytočných prietáhov.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť po jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. novembra 2016